

היסטוריה דתי

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון	–	משברי המודרנה	–	(25×2)	–	50 נקודות
פרק שני	–	עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל	–	(25×2)	–	50 נקודות
				–	סך הכול	100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות: הבא בתשובותיך עובדות, ואל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – משברי המודרנה (50 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1–3 (לכל שאלה – 25 נקודות).

1. משבר המדינות הרב־לאומיות

ציין את שלוש המעצמות שהיה בהן הרכב אתני־דמוגרפי מגוון (מדינות רב־לאומיות) ערב מלחמת העולם הראשונה. **הסבר** מדוע כונה אזור הבלקן "חבית אבק השרפה של אירופה" ערב מלחמת העולם הראשונה. **הסבר** כיצד ההרכב הרב־לאומי באחת מן המדינות שהשתתפו במלחמת העולם הראשונה הוביל לעוולות בעורך במהלך המלחמה.

2. תוצאות מלחמת העולם הראשונה

- אם למדת על הפסימיות החברתית, ענה על השאלה שלפניך.
הסבר שלוש סיבות לפסימיות החברתית באירופה לאחר מלחמת העולם הראשונה – שתי סיבות על רקע חברתי־כלכלי, וסיבה אחת על רקע רגשי.
- אם למדת על ראשית הדה־קולוניזציה, ענה על השאלה שלפניך.
הצג את מטרת הקמתו של ארגון חבר הלאומים.
הסבר מדוע ארגון זה הוקם דווקא לאחר מלחמת העולם הראשונה.
הסבר את ההבדל בין שיטת המנדטים שיצר ארגון חבר הלאומים לבין האימפריאליזם שהתקיים עד מלחמת העולם הראשונה.
- אם למדת על עליית הדמוקרטיות החדשות ושברן, ענה על השאלה שלפניך.
הצג את מטרתו של חוזה המיעוטים שפולין נדרשה לחתום עליו לאחר מלחמת העולם הראשונה.
הסבר שתי סיבות לקושי של פולין להשיג יציבות בתקופה זו.

3. משטרים טוטליטריים

– אם למדת על קומוניזם, עיין בתצלום שלפניך וענה על השאלה שאחריו.

מתוך: ויקימדיה קומונס, Hewitt (Sgt), No. 5 Army Film and Photographic Unit.

בתצלום שלפניך בא לידי ביטוי מאפיין טוטליטרי של השלטון הקומוניסטי.

ציין מאפיין זה והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בתצלום.

על פי מה שלמדת, הסבר כיצד היחס של ברית המועצות הקומוניסטית כלפי מיעוטים בא לידי ביטוי בשתי פעולות

של ה"יבסקציה".

(שים לב: אם למדת על פשיזם ענה על השאלה שבעמוד הבא.)

– אם למדת על פשיזם, עיין בתצלום שלפניך וענה על השאלה שאחריו.

צלם לא ידוע. מתוך הערך Opera Nazionale Balilla בוויקיפדיה האיטלקית.

בתצלום שלפניך נראה המנהיג בניטו מוסוליני מעניק עיטור לחניך בתנועת הנוער הפשיסטי "בני הזאבה".
ציין מאפיין אחד של משטרים טוטליטריים או של המשטר הפשיסטי, **והסבר** כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי בתצלום.

על פי מה שלמדת, הצג מאפיין נוסף של משטרים טוטליטריים **והסבר** כיצד הוא בא לידי ביטוי באיטליה הפשיסטית.

פרק שני – עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל (50 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 4-6 (לכל שאלה – 25 נקודות).

4. העלייה הגדולה בשנות החמישים

הצג את הוויכוח הציבורי שהתנהל בעשור הראשון למדינת ישראל בנוגע לעלייה הגדולה.

הצג נימוק של כל אחד מן הצדדים בוויכוח זה (סך הכול – שני נימוקים).

5. המצב החברתי-כלכלי בראשית המדינה

לפניך קריקטורה שהתפרסמה בעיתון "מעריב" בשנת 1953 לאחר הגעתה של ספינה שהובילה גם עולים חדשים וגם נמרים. עיין בקריקטורה וענה על השאלה שאחריה.

הגיעו עולים ונמרים

יש לו שכל, מיד שיכון וכל יום בשר

מתוך: עיתון מעריב, 13/8/1953, עמ' 3.

בקריקטורה שלפניך נרמז על קשיים שחוו העולים במדינת ישראל בשנות החמישים.

ציין קושי אחד הנרמז בקריקטורה, והסבר כיצד הוא בא לידי ביטוי בקריקטורה.

הצג את המדיניות של ממשלת ישראל בשנות החמישים שגרמה לקושי שהצגת.

6. עיצוב וייצוב גבולות המדינה והוויכוח על הגבולות

הצג את מדיניות הממשלה בנוגע להתיישבות באזורי ספר (אזורים הקרובים לגבולות) מהקמת המדינה ועד מלחמת ששת הימים.

הצג את "תוכנית אלון", **והסבר** כיצד היא יושמה בפועל, אף על פי שממשלת ישראל לא קיבלה אותה באופן רשמי.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך